

Strindheim ILs første kvinnelige NM-vinner på 800 m.

I 1946/-47 kom ei lys 13-14 årig jente til laget. Ei jente med talent og en enorm treningsiver -navnet var Astrid Johanne Mæhre. I dag Astrid Johanne Førde.

I de kommende 10-12 årene var hun med og dominere trøndersk og norsk kvinneidrett på skøyter, håndball og friidrett.

Allsidige Astri Johanne Mæhre Johannessen ble nemlig Strindheim ILs aller første kvinnelige norgesmester i friidrett da hun sikret seg gullmedaljen på 800 meter i 1958.

På hjemmebane under NM i Trondheim løp hun inn til en populær seier. Da hadde hun allerede i flere år hevdet seg godt i flere øvelser på nasjonalt plan i friidrett, men var i årene før også en av Norges aller beste skøyteløpere. Hun markerte seg også som en talentfull håndballspiller.

Astri Johanne Mæhre ble født 7. november 1933 og vokste opp i Klostergata 32 B i Trondheim. Hun fikk en tøff oppvekst og mistet sin far tidlig som gjorde at hun bodde hos sine besteforeldre på øya Loppa på Finnmarkskysten i årene 1937-1943.

I 1943 flyttet Astri igjen sammen med mor og lillesøster Oddrun i Trondheim og Klostergata. Samme år ble den lille familien igjen rammet av en tragedie da Oddrun omkom i en trafikkulykke bare åtte år gammel.

Ungjenta Astri fikk første gang kontakt med idretten gjennom skoleidretten på Kalvskinnet skole og hun deltok i mange forskjellige idretter i ungdomsåra. Håndball – Skøyter – Ski og Friidrett. Hun var en beskjeden og sjarmerende jente, et idrettstalent utenom det vanlige som behersket tekniske øvelse, hurtighet, styrke og utholdenhet. Hun måtte tidlig ut i jobb for å skaffe seg penger til nødvendig utstyr til sine aktiviteter.

Astri markerte seg tidlig som skøyteløper. Allerede som 17-åring var hun blant de beste på skøter (allround) i Norge da hun ble nr. to i sitt første NM. Hun representerte Trondhjems Skøiteklubb hvor hun ble inspirert av Hjalmar "Hjallis" Andersen og de andre skøyteløperne.

«Hjallis går inn for at jeg skal velge skøytene, mens Kristen Kvello på den annen side mener bestemt at det må bli skiene.» Astri etter 6. plass på 10 km NM-langrenn 1959.

SP Freidig, inviterer til Trøndersk åpningsstevne

i friidrett på Stadion torsdag og fredag f.k. begge dager kl 18.30. 150 deltakere, hvorav Trøndelags fremste aktive deltar. 800 m for kvinner for første gang i Trøndelag.

Rekordholdersken Henny Lehn møter Astri Mæhre.

Entre voksne kr. 2,- barn 50 øre.

Og slik startet det - -

Stilig åpning av Norgesmesterskapet med 3000 tilskuere på Trondheim stadion.

Et velsmurt arrangement med utmerkede idrettsutøvere. Mange var kommet for å se kvinnenes 800 meter. Astri Mæhre Johannessen, Strindheim IL utklasset konkurrentene.

Nu skal det i denne forbindelse sies at så lange løp for kvinner vel egentlig ikke er av de ting man er vant til på en idrettsbane. Det har i den siste tiden vært ivret for at kvinnenes 800 meter skal ut av NM-programmet etter at øvelsen ble tatt opp på programmet for ett år siden.

Astri Mæhre Johannesens løp var stilrent og en fryd for øye. - - Kan alle kvinnelige 800 meter besørge det like vakkert bør man ikke ha noen innvending mot en slik mesterskapsøvelse.

800 meter for kvinner kan være vakkert!

Trondheim stadion 8. juni 1956.

Åpningsstevnets annen dag bekreftet at rekrutteringen er overraskende god.

Det mest positive var utvilsomt damenes 800 meter hvor Astri Mæhre, Strindheim IL, på en overbevisende måte slo ut sin konkurrent, rekordholdersken Henny Lehn fra Skoger.

De tilskuere ca. 3000 som hadde funnet vegen til stadion, var nok i første rekke kommet for å overvære den første 800 meter for kvinner på trøndersk bane. Og ekstra morsomt var det at det ble trøndersier.

*«Etter å ha sett Astri Mæhre vinne 800 m på Stadion i går foran Henny Lehn, kan vi trygt slå fast at dette kan være en vakker kvinneøvelse. Dermed ikke sagt at den alltid er det. Men i hvert fall demonstrerte gårsdagens to aktører et så nydelig løp at det var en ren estetisk nytelse å følge deres «flukt» rundt banen.»
Victor «vic» Johansen, Adresseavisen 8.juni 1956*

Siste runde i kvinnes 800 meter er nettopp begynt og Astri Mæhre har tatt ledelsen som hun holdt inn til mål.

Resultatene taler sitt eget språk:

Norgesmester i 1955 og sølv i 1951, 1952, 1953 og 1959 samt bronse i 1954. Hun deltok også i VM på skøyter i 1952 – 1955 med 10. plass som beste resultat. Årene 1956 og 1957 ble det ikke arrangert NM for kvinner, og i 1958 var det ikke is på banen som betydde ingen trening og dermed ingen konkurranser!

Med vanskelige forhold på skøytebanen ble det til at Astri viste sine banebrytende evner som idrettsutøver på flere måter. Gjennom sine gode egenskaper, pågangsmot og talent oppnådde hun fremragende resultater innen mange idretter. Spesielt innen friidrett hvor hun representerte Strindheim IL. Astri satte norske rekorder flere ganger 400 m og 800 m. 800-meterrekorden stod i fem år!

På denne tiden var hun i noen år gift med Rolf Johannessen, SK Freidig, som var en habil distanseløper og fungerte som Astris trener på 800 meter.

Adresseavisa: "Jeg visste ikke hvor sterk jeg egentlig var" sa Astri Mæhre Johannessen etter å ha vunnet over Norgesrekord-holderen Henny Lehn på sin første 800 meter.

Den unge trønderdamen er mer allsidig enn de fleste idrettskvinner. Ved siden av ski, skøyter og håndball driver hun med friidrett. At hun har vist å sette seg i respekt også i denne grenen er det nok å vise til hennes to norske rekorder i 400 og 800 meter. Vi kjenner ikke til hvilke ambisjoner Astri Mæhre Johannessen går rundt med. Men det forundrer ingen om hun plutselig skulle bli tildelt Egebergs ærespris. Den er det bare Laila Schou Nilsen som har fått tidligere.

Hun kjemper trofast alene - Trofast og temmelig alene har Astri deltatt i forskjellige idrettsgrener. - - Kretsledelsen i Trøndelag og spesielt i Trondheim har vist en bedrøvelig liten interesse for kvinneidrett.

Hvorfor står du i Strindheim, du bor jo faktisk på den andre siden av byen. Det kommer av at jeg gikk inn i Strindheim da jeg var 13 år gammel og siden har jeg stått der. Med andre ord lojal mot din gamle klubb. - - Det er da vel ingen vits i å fare å skifte klubb ustanselig, det er mye bedre å være fast.

I 1959-1960 gikk hun på gymnastikkhøyskole i Ollerup Danmark.

Under et idrettsstevne på Byrkjelo i 1959 møtte hun Jacob K. Førde, som i 1960 ble hennes ektemann. Det ble store forandringer for en byjente å bli gardkjerring med mye hardt arbeid for å bygge opp gården Høylo, samt å føde seks barn i løpet av sju og et halvt år.

Astri var engasjert i mange gjøremål i bygda; butikkarbeider i nesten 20 år på Breim S-lag Coop, regnskapsfører for lokale bønder, funksjonær idrettsstevner inkl. Byrkjelo Games, svømmeopplæring, husmorgymnastikk og oppstart av baby-svømming.

Også på håndballbanen markerte Astri seg på 50-tallet. Hun var en lovende spiller i Strindheim IL og ble tatt ut på landslaget. Hun var i troppen til nordisk landskamp i Finland, men på denne tiden var det få kamper, treningssamlinger i Oslo og standard prosedyre som ny spiller å sitte på benken de første årene. Dette hadde Astri verken tid eller interesse av. Etter at hun flyttet til Byrkjelo spilte hun i flere år håndball i Indre Breim IL (IBIL) der hun var med laget helt til 4. runde i NM-sluttspillet i 1961.

*«Astri Førde fra Byrkjelo og Glommen FIL sto for ein flott prestasjon då ho onsdag vart verdsmeister i tresteg for veteranar. Eit par dagar tidlegare tok ho sølv i lengde.»
Firda Tidende 6.8.1999.*

Astri har holdt seg i god fysisk form gjennom arbeid, trening og ved å ta idrettsmerker. I godt voksen alder begynte hun å konkurrere i veteran-friidrett og vant over en 10-årsperiode svært mange medaljer i norske og internasjonale mesterskap. Mest stolt er hun over å være verdensmester i tresteg to ganger! Hennes norske rekorder i lengde, tresteg og spyd står ennå (pr 2017) nesten 20 år etter at hun la opp.

Det ble et helt spesielt møte mellom gullmedaljevinneren fra 1958 og gullmedaljevinneren fra 2018 på 800 m. Begge fra Strindheim IL. 60 år skiller Astri Johanne Mæhre Johannessen Førdes og Hedda Hynnes prestasjoner.

Gullmedaljevinner på 800 m for kvinner i 1958 og 2018. Astri Johanne Mæhre Johannessen Førde og Hedda Hynne møttes under NM på Byrkjelo i august 2018.

Det ble tydeligvis et minneverdig øyeblikk både for Astri og Hedda da de to møttes i forbindelse med NM i friidrett på Byrkjelo i august. Hedda med en fersk gullmedalje, Astri med en like fin 60 år gammel medalje.

Einar Kristengård/Arnfinn Ofstad

Astri Johanne Mæhre (Johannessen) Førde sine idrettsprestasjoner.

Medaljer i norske mesterskap på skøyter:

Gull NM Skien1955
Sølv NM Hønefoss1951 (kun 17 år)
Sølv NM Trondheim 1952
Sølv NM Horten1953
Sølv NM Lillehammer 1959
Bronse NM Larvik1954

Personlige rekorder på skøyter:

500 m50,6 Trondh.st. Allround NM, 12.02.1952
1000 m ...1.45,8 Horten Allround NM 15.02.1953
1500 m .. 2.43,2 Trondh st. Allround NM 02.02.1952
3000 m . 5.54,7 HortenAllround NM 15.02.1953
5000 m 10.12,3 Kuopio ... Allround VM 13.02.1955

Medaljer i NM friidrett:

Gull800 m Trondheim 1958
Gull800 m Hamar 1959
Sølv800 m Stavanger 1956
Sølv5-kamp..... Mo i Rana 1957
SølvLengde Trondheim 1958
Bronse 400 m Hamar 1959

Norske rekorder i friidrett:

400 m63,7Trondheim26.05.1958
400 m60,4Trondheim..... 02.08.1958
800 m 2.24,6Oslo/Bislett20.07.1956
800 m2.20,7Trondheim14.08.1958
800 m2.19,3Helsingør DEN 05.07.1959
800 m2.19,3Hamar16.08.1959

Norske rekorder i veteran-friidrett pr. 2017:

Spyd (400) 30,02 m KV 60-64 Malmø 28.07.96
Lengde ... 3,87 m KV 65-69 Oslo... 07.08.98
Tresteg..... 8,34 m KV 65-69 Oslo ... 09.08.98
Spyd (400) 27,12 m KV 65-69 Knarvik 30.08.98

Norske rekorder i veteran-friidrett innendørs pr. 2017:

LengdeKV 60-64 3,75 mStange 1997
TrestegKV 60-64 8,08 mStange 1997
Tresteg KV 65-69 8,09 m Stange 1999

Astri med en del av hennes rikholdige medaljesamling.

Takk for hyggelige samtaler for denne reportasjen.
Arnfinn Ofstad